

Платформа V

Професійні компетентності фінансиста з урахуванням глобальних трендів розвитку корпоративних фінансів

УДК 005.336.2:336-056.317

Островська О.А.,

*к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Медіація як спосіб врегулювання корпоративних конфліктів, консалтингова послуга та професійна компетентність сучасного фінансиста

Альтернативним способом врегулювання корпоративних конфліктів та відносно новою консалтинговою послугою в Україні стає медіація.

Медіація - це процес, в якому нейтральна третя сторона (медіатор) незалежно від суду допомагає в досягненні двосторонньо погодженого врегулювання конфліктної ситуації. В економіко-правовому розумінні медіація є позасудовим способом розв'язання спірних ситуацій між конфліктуючими суб'єктами господарських відносин за допомогою авторитетного незалежного посередника – медіатора. Отже, медіація є різновидом альтернативного врегулювання спорів, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.

Перевагами послуг із медіації нами визначено: конфіденційність - збереження комерційної таємниці, що є, на нашу думку, головною перевагою з точки зору суб'єктів підприємництва; неформальність - медіатор володіє значно більшим обсягом інформації стосовно об'єктів суперечки, ніж будь-який суб'єкт судового провадження, чим частково вирішується проблема асиметричного розподілу інформації; оперативність - звернення до посередника є свідченням

внутрішньої готовності сторін до розв'язання суперечки; конструктивність - медіатор виступає адвокатом обох сторін, що сперечаються.

Медіація включає [1, с.137]: Вибір способу врегулювання конфлікту; Реалізацію обраного способу; Уточнення інформації про ухвалені рішення; Зняття постконфліктної напруги у відносинах опонентів; Аналіз досвіду врегулювання конфліктів.

Необхідність поширення інституту медіації в Україні підтримується широким колом фахівців. Така підтримка ґрунтується, насамперед, на позитивних результатах практики застосування такого інституту в більшості країн світу, де медіація є розповсюдженою вже понад 25 років. Зокрема, цей процес успішно розвивається у Європі (Австрії, Бельгії, Великій Британії, Норвегії, Німеччині, Фінляндії, Польщі тощо), США, Австралії, Новій Зеландії та інших країнах [2]. В економічно розвинених країнах альтернативними способами (за допомогою медіації) врегульовується 25-50% всіх корпоративних конфліктів, при цьому примирення досягається більш ніж у 80% випадків [1, с. 141], що свідчить про високу ефективність цієї послуги.

В Україні інститут медіаторів є відносно новим підходом до розв'язання господарських конфліктів у процесі досудового вирішення спорів, що є недостатньо врегульований законодавчо. Спостерігаємо також певне «культурне несприйняття» медіації. Проте вважаємо: оскільки в Україні немає законодавчих обмежень щодо надання медіаторських послуг, при цьому багато операцій носять непрозорий характер (зміст яких дозволено донести саме до медіатора), система надання консалтингових послуг з медіації найближчим часом має набути бурхливого розвитку. Тому державним інституціям доцільно розробити та затвердити відповідну нормативно – правову базу професійної підготовки та діяльності медіаторів як суб'єктів підприємницької діяльності.

Слід констатувати певні зрушення в цьому напрямку. Зокрема, при Києво-Могилянській Бізнес - Школі з метою створення інституції, яка б стала рушійною силою для розвитку альтернативних способів вирішення спорів в Україні шляхом проведення навчання і надання послуг незалежних

медіаторів, започаткований Український центр медіації (УЦМ), який з 2008 року проводить курси щодо підготовки медіаторів [3]

27 березня 2015 року за № 2480 зареєстровано Проект Закону України «Про медіацію» [4], згідно якого (ст. 3) «медіація може застосовуватися у будь-яких спорах, у тому числі цивільних, господарських, адміністративних, а також в кримінальних провадженнях та справах з приводу адміністративних правопорушень...». Отже, актуалізується питання підготовки фахівців саме з фінансової (фінансово-економічної, фінансово-господарської) медіації. Саме спеціалісти з фінансової (фінансово-економічної, фінансово-господарської) медіації володітимуть знаннями й практичними навичками з врегулювання корпоративних конфліктів та фінансових спорів. Таким чином, при доопрацюванні законопроекту [4] доцільно чітко класифікувати види медіації, серед яких на законодавчому рівні закріпити поняття та зміст саме фінансової (фінансово-економічної, фінансово-господарської) медіації.

На часі також проведення фахової підготовки медіаторів із фінансово-господарських питань на профільних факультетах і кафедрах вітчизняних економічних вищих навчальних закладів. Серед професійних компетентностей випускників, що отримують вищу освіту з фінансових спеціальностей, доцільно визначити серед інших – «оволодіння практичними навичками з фінансової (фінансово-економічної, фінансово-господарської) медіації». Набуття майбутніми фінансистами професійних компетентностей фінансового медіатора має передбачати оволодіння студентами, окрім загальноекономічних і фінансових, також правових дисциплін.

Список використаних джерел:

1. Беліков О.О., Грайворонський А.В., Хольченков О.М. Великий рейдерський словник. Превентивні методи захисту, або як протистояти рейдерському захопленню. – К.: Юстініан, 2009. – 296 с
2. Запровадження процедури медіації (примирення) у законодавстві України // Міністерство юстиції України. Офіційний веб-сайт // <http://old.minjust.gov.ua/11347>

3. Український центр Медіації // http://ukrmediation.com.ua/ua/about_center/

4. Проект Закону України «Про медіацію» // http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54558

УДК 330.1:37: 316.334

Артеменко С.Б.,

к.е.н., доцент, заступник завідувача кафедри соціології

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Професійні компетентності фінансистів

з перспективи «соціально-економічної складової»

глобальних трендів розвитку корпоративних фінансів

Вагомою ознакою та запорукою високої кваліфікації вітчизняних фінансистів стають їх професійні знання та навички, які б відповідали як глобальним трендам розвитку корпоративних фінансів, так і були актуальними в контексті сучасних соціально-економічних тенденцій функціонування постіндустріальних суспільств загалом.

З одного боку, сучасні фахівці з фінансово-економічної діяльності повинні володіти професійними компетенціями, які передбачають «аналіз та використання методів та прийомів формування власного та позичкового капіталу підприємства; фінансовий контролінг, розробка заходів щодо підвищення прибутковості/рентабельності та зростання вартості підприємства; консалтинг» тощо [3].

З іншого боку, для розуміння інших важливих професійних компетенцій сучасних фінансистів варто звернутися до значного пізнавального потенціалу економічної соціології як міжгалузевого напрямку, який акумулює найбільш перспективні досягнення науки про суспільство та науки про закони розвитку економічних відносин. Відтак, інтегруючи та збагачуючи методологію, фундаментальні принципи, понятійно-категоріальний апарат обох наук, економічна соціологія пропонує більш об'єктивний погляд та поглиблене